

Viollet-le-Duc, Eugène-Emmanuel (1814–1879) francia építész, műemlék-restaurátor, a középkori európai építészet kutatója, művészettörténeti és építészeti szakíró, nagy hatású teoretikus, a purista műemlékhelyreállítási irányzat egyik legjelentősebb képviselője, a Vezelay-i Madeleine-templom, a párizsi Sainte-Chapelle és a Notre-Dame, a Pierrefonds-i kastély (1858-1862), a laoni székesegyház, a Saint-Denis-i apátság (1864-1867) helyreállítója. Főbb művei; Maison Courmont (Párizs, 1846-1848), Saint-Gimer (Carcassonne, 1852-1858), Chateau de M. Dolfus (Dornach, 1854-1856), Maison Milon, 15 Rue de Douai (Párizs, 1857-1860), Chapelle du Petit Séminaire (Párizs, 1861), Saint-Denys de l'Estrée (Saint-Denis, 1860-1866), Maison Sabatier (Pierrefonds, 1860-1863), Maison Viollet-le-Duc, 68 Rue Condorcet (Párizs, 1861-1862), Aillant-sur-Tholon-i templom (1863-1865), Maison Sauvage, Párizs, 1863-1864), Morny herceg emlékműve (Párizs, pere Lachaise 1865-1866), Chateau Jacquescon (Chálons-sur-Marne, 1865-1867), protestáns kápolna (Lausanne 1876-1877). Viollet-le-Duc gondolatainak és írott műveinek utóélete igen gazdag és változatos. Művei – elsősorban a Dictionnaire raisonné de l'architecture française – több újabb kiadást megértek, gyakran töredékes, rövidített formában, ám általában szakmai és történeti magyarázatokkal. Angolszász világban elterjedtek főbb írásainak angol nyelvű fordításai is, amelyek többségét Benjamin Bucknall készítette, illetve szerkesztette.